

Julegavenes pris

Det er snart jul. Mange gleder seg til jul. Det er fint å ha det slik at man har noe å glede seg til. Sånn skulle alle hatt det!

De fleste av oss gir julegaver, og vi får julegaver. Noen bruker mye penger på gavene. Noen bruker alt de har av fantasi og kreativitet på å finne gave som man tror mottakeren blir glad for å få. Noen lager gavene selv, det er ofte ekstra kjærkomment. Noen synes at det er et mas med julegaver, men opplever kanskje et press til å være med å gi gaver likevel.

Hvorfor gir vi gaver? Er det av ren forpliktelse? Han/hun gav gave i fjor, da er jeg nødt til å gi i år. Eller: jeg gir gave fordi det er best å være venn med ham/henne. Hvis jeg gir gave til ham/henne, vil sikkert vedkommende være grei med meg, og hjelpe meg når det trengs. Eller kanskje jeg gir gaven for å «betale» for noe jeg har fått: for eksempel en hjelp med et eller annet. Ofte er det en baktanke med gaven, en forpliktelse, eller en betaling for noe – «forskuddsbetaling» eller «etterbetaling».

Det finnes mange grunner til å gi gaver. Noen av de grunnene er veldig gode. Noen grunner til å gi gaver er så dårlige at jeg skulle ønske vi kunne la det være.

Vi kjenner julenissens inngangs-spørsmål: «er det noen snille barn her?». Og vi kjenner standardsvaret: ja. Alle er «snille» når julenissen kommer for å gi gaver. Men er det bare de snille som får gaver?

I 2017 er det 500 år siden Luther skrev sine berømte 95 teser. Luther hadde «oppdaget» at nåden er gratis. Han hadde oppdaget at Gud gir sine gaver til oss mennesker uten at vi har fortjent det. Gjennomgangstema i våre kirker i 2017 er **nåde**. Det konkretiseres med undertemaene: «Frelsen er ikke til salgs», «Mennesker er ikke til salgs» og «Skaperverket er ikke til salgs».

Det lille barnet i krybba er Guds gave til oss. En gave uten betingelser. Gud krever ikke noe tilbake fra oss når han lar sin sønn bli menneske. Men han tvinger seg ikke inn på oss. Gud har gitt oss religionsfrihet. Mennesket er skapt med vilje til å ta imot, og til å avvise. Evangelisten Johannes skriver: *Han kom til sitt eget, og hans egne tok ikke imot ham. Men alle som tok imot ham, dem ga han rett til å bli Guds barn, de som tror på hans navn.* (Joh 1, 11-12)

Hos Jesus er det ikke snakk om å gjøre seg fortjent til å ha med ham å gjøre, eller å være god nok til å være med. Det er ingen som fortjener den frelsen som Gud gir oss i Jesus Kristus. Men den gis gratis, av nåde, til alle som tar imot.

I jula fylles kirkene. Det er fint. I kirkene lyder budskapet om Guds gave til oss mennesker. Og vi utfordres til å ta imot i tro. Vi utfordres til å ta imot nåden, og leve i nåden. Når vi gjør det, blir kanskje denne jordkloden et litt bedre sted å leve.

Og finner du ham i krybbens hø
som hyrder så, som hyrder så,
da eier du nok til freidig å dø
og leve på, og leve på.

Olav Øygard

Biskop i Nord-Hålogaland bispedømme